

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

žalobce: **V. M.**
bytem X
zastoupený Mgr. Jakubem Hajdučíkem, advokátem
sídlem Sluneční nám. 14, Praha 5

proti

žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 31, Brno

o žalobě na ochranu před nečinností žalovaného při rozhodování o odvolání žalobce proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Pardubický kraj ze dne 13.6.2014, č.j. 1062878/14/2809-24801-609154,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhá ochrany před nečinností žalovaného při rozhodování o jeho odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Pardubický kraj ze dne 13.6.2014, č.j. 1062878/14/2809-24801-609154, kterým byla žalobci doměřena daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2010.

II. Shrnutí žaloby

2. Žalobce namítá, že objektivní desetiletá lhůta pro stanovení daně začala plynout dne 1.4.2011 a uplynula dne 1.4.2021. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18.3.2014, č.j. 2 Afs 79/2012-49, totiž nedochází ke stavení objektivní lhůty v důsledku vedení soudního řízení. Podle žalobce tak měl žalovaný řízení zastavit s ohledem na uplynutí prekluzivní lhůty. Pokud tak neučinil, je v řízení nečinný.
3. Žalobce navrhuje, aby zdejší soud žalovanému uložil povinnost rozhodnout v soudem stanovené lhůtě. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

4. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Trvá na tom, že v řízení není nečinný, neboť prekluzivní lhůta dosud neuplynula. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem.

IV. Posouzení věci

5. Žaloba byla podána včas (§ 80 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní /dále jen „s.ř.s.“/).
6. Podmínky řízení považuje zdejší soud rovněž za splněné. Žalobce bezvysledně vyčerpал v úvahu přicházející prostředky proti nečinnosti (§ 79 odst. 1 s.ř.s.), neboť jeho podnět na ochranu proti nečinnosti byl Generálním finančním ředitelstvím odložen jako nedůvodný.
7. Za této situace se zdejší soud zabýval důvodností žaloby; rozhodoval bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s.
8. Žalobce spatřuje nečinnost žalovaného v tom, že prvostupňové rozhodnutí nezrušil a řízení nezastavil, přestože lhůta pro stanovení daně uplynula. Dovolává se k tomu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18.3.2014, č.j. 2 Afs 79/2012-49, v němž Nejvyšší správní soud dovodil, že zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, stanovená desetiletá objektivní lhůta představuje maximální časový limit pro stanovení daně, byť s několika výjimkami (§ 148 odst. 6 a 7 daňového řádu) a působnost § 41 s.ř.s., pokud jde o jeho návaznost na objektivní prekluzivní lhůtu, tak s účinností k 1.1.2011 zanikla jako důsledek tzv. nepřímé novelizace, provedené § 148 daňového řádu. „Ustanovení § 148 odst. 5 daňového řádu je nicméně povahy hmotněprávní a lze je tak aplikovat pouze na prekluzivní lhůty, které počaly běžet za jeho účinnosti, tedy od 1.1.2011. Tento závěr však platí pouze za předpokladu, že příslušné přechodné ustanovení, tj. § 264 odst. 4 daňového řádu nestanoví jinak. Podle tohoto ustanovení platí, že *běh a délka lhůty pro vyměření, která započala podle dosavadních právních předpisů a neskončila do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona posuzuje podle ustanovení tohoto zákona, která upravují lhůtu pro stanovení daně; okamžik počátku běhu této lhůty určený podle dosavadních právních předpisů zůstává zachován. Účinky právních skutečností, které mají vliv na běh této lhůty a které nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzují podle dosavadních právních předpisů. Právní skutečnosti nově zakládající stavení běhu lhůty pro stanovení daně podle tohoto zákona, které započaly přede dnem nabytí jeho účinnosti, starý běh lhůty až ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona*“. Nejvyšší správní soud uzavřel s tím, že objektivní desetiletá

lhůta má tak nyní absolutní povahu a její stavení, z důvodů vyplývajících z § 41 s.ř.s., je tak vyloučeno; toto pravidlo se neuplatní pouze za předpokladu, že řízení před správními soudy bylo zahájeno v době před 1.1.2011, přičemž účinky stavení běhu této lhůty mají pouze ta řízení (jejich části), překračující datum 31.12.2002.

9. V daném případě nelze souhlasit se žalobcem v tom, že lhůta pro stanovení daně začala plynout dne 1.4.2011. Předmětem řízení u správce daně je totiž daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2010, které spadá do režimu zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, (dále jen „ZSDP“), účinného do 31.12.2010. Počátek běhu lhůty pro stanovení daně je tak nutno posuzovat podle ZSDP a nikoli podle daňového řádu, který byl účinný až ode dne 1.1.2011.
10. Podle § 47 odst. 2 ZSDP lze vyměřit a doměřit daň nejpozději do deseti let od konce zdaňovacího období, v němž vznikla povinnost podat daňové přiznání nebo hlášení, nebo v němž vznikla daňová povinnost, aniž by zde byla současně povinnost daňové přiznání nebo hlášení podat.
11. V daném případě připadl konec zdaňovacího období roku 2010 na den 31.12.2010 a tohoto dne také začala běžet desetiletá objektivní lhůta pro stanovení daně (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3.11.2016, č.j. 9 Afs 267/2015 - 41). Tato lhůta tedy začala běžet ještě za účinnosti ZSDP a před účinností daňového řádu.
12. Jak již uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18.3.2014, č.j. 2 Afs 79/2012-49, § 148 odst. 5 daňového řádu, jakožto ustanovení hmotněprávní povahy, lze aplikovat pouze na prekluzivní lhůty, které počaly běžet za účinnosti daňového řádu, tedy od 1.1.2011. Tento závěr však platí pouze za předpokladu, že příslušné přechodné ustanovení, tj. § 264 odst. 4 daňového řádu nestanoví jinak.
13. Podle § 264 odst. 4 daňového řádu běh a délka lhůty pro vyměření, která započala podle dosavadních právních předpisů a neskončila do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona posuzuje podle ustanovení tohoto zákona, která upravují lhůtu pro stanovení daně; okamžik počátku běhu této lhůty určený podle dosavadních právních předpisů zůstává zachován. Účinky právních skutečností, které mají vliv na běh této lhůty a které nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzují podle dosavadních právních předpisů. Právní skutečnosti nově zakládající stavení běhu lhůty pro stanovení daně podle tohoto zákona, které započaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, staví běh lhůty až ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
14. Uvedené přechodné ustanovení je postaveno tak, aby pravidla daňového řádu mohla být využita i pro hmotněprávní lhůty, které začaly běžet před účinností nové právní úpravy, avšak dosud neskončily. Současně však stanoví, že některé právní skutečnosti, resp. jejich účinky mají být posuzovány dle dosavadních předpisů.
15. V daném případě se odlišnost staré a nové právní úpravy vztahuje k otázce stavení desetileté prekluzivní lhůty pro stanovení daně. Je tedy nutno zodpovědět, zda se běh prekluzivní lhůty, započaté před účinností daňového řádu, bude posuzovat podle § 148 odst. 5 daňového řádu, či zda se běh této lhůty bude posuzovat podle dosavadních předpisů. Tuto otázku však již zodpověděl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31.5.2012, č.j. 9 Afs 72/2011-218, kde jednoznačně uvedl, že § 148 odst. 5 daňového řádu, ve kterém je stanovena maximální desetiletá lhůta pro stanovení daně, jejíž běh nelze prodlužovat, přerušovat ani stavět, lze aplikovat pouze na prekluzivní lhůty, které počaly běžet za účinnosti daňového řádu, tj. od 1.1.2011; v případech, kdy maximální desetiletá prekluzivní lhůta počala běžet před účinností daňového řádu, postupuje se dle dosavadních právních předpisů, včetně § 41 s.ř.s. Shodně se k této otázce postavil Nejvyšší správní soud i např. v rozsudku ze dne 21.3.2018, č.j. 3 Afs 36/2017-85.

16. V daném případě počala desetiletá prekluzivní lhůta běžet před účinností daňového řádu (dne 31.12.2010), § 41 s.ř.s. se tedy aplikuje a po dobu řízení před soudem tato prekluzivní lhůta pro vyměření (stanovení) daně neběží. Objektivní lhůta pro stanovení daně tedy dosud neuplynula a žalovaný tak není nečinný, pokud prvostupňové rozhodnutí nezrušil a řízení z tohoto důvodu nezastavil.
17. Žalobní tvrzení tedy není důvodné a proto soud žalobu podle § 81 odst. 3 s.ř.s zamítl.

V. Náhrada nákladů řízení

18. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu náhrada nákladů řízení nebyla přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 19.8.2021

Petr Šebek v.r.
předseda senátu